

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive study) ครั้งนี้เพื่อศึกษาการรับรู้สิทธิผู้ป่วยของพยาบาลโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ มีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ พยาบาลวิชาชีพทั้งหมดที่ปฏิบัติงานตามแผนกต่างๆ ในโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 234 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการคำนวณจากสูตร (Yamane, 1973) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยจับฉลากไม่แทนที่ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 148 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสิทธิผู้ป่วยที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยอาศัยกรอบแนวคิดจากสาระสำคัญของคำประกาศสิทธิของผู้ป่วย พ.ศ. 2540 ที่แพทยสภา สภาการพยาบาล สภาเภสัชกรรม ทันตแพทยสภา คณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ แห่งประเทศไทยได้ร่วมกันออกประกาศรับรองสิทธิของผู้ป่วย (สุรเกียรติ์ อาชานานุภาพ, 2541, หน้า 531-532) ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุ วุฒิการศึกษาทางการพยาบาล ตำแหน่งงานในปัจจุบัน แผนกที่ปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิผู้ป่วย มีลักษณะข้อคำถามปลายปิดและปลายเปิด จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 การรับรู้สิทธิผู้ป่วยของกลุ่มตัวอย่างตามประกาศรับรองสิทธิผู้ป่วย พ.ศ.2540 ทั้ง 10 ข้อ เป็นคำถามแบบเลือกตอบจำนวน 50 ข้อ แต่ละข้อคำถามมีคำตอบให้เลือก 3 ตัวเลือกคือ ใช่ ไม่ใช่ ไม่แน่ใจหรือไม่ทราบ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถาม ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษา ตลอดจนความสอดคล้องต่างๆ ซึ่งได้รับการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านคือ

อาจารย์พยาบาลผู้เชี่ยวชาญทางด้านบริหารการพยาบาล	1	คน
อาจารย์พยาบาลทางการพยาบาลสาธารณสุข	1	คน
พยาบาลผู้เชี่ยวชาญทางการส่งเสริมสุขภาพ	1	คน

หลังจากผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดแล้ว ผู้ศึกษานำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมทั้งภาษาและความถูกต้องของเนื้อหา ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และคำนวณหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาได้เท่ากับ .80

2. ตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) โดยนำแบบสอบถามการรับรู้สิทธิผู้ป่วยของกลุ่มตัวอย่าง ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับพยาบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล สันทราย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 20 คน คำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร คูเดอร์-ริชาร์ดสัน 20 (Kuder-Richardson Formula 20) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .78 และวิเคราะห์แบบสอบถามรายข้อ โดยหาค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม (ภัทธา นิคานนท์, 2529, หน้า 129-140).

การรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษารวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีหนังสือแนะนำตัวและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล โดยรวบรวมข้อมูลจากพยาบาลตั้งแต่วันที่ 12 กรกฎาคม-25 กรกฎาคม พ.ศ.2542 มีขั้นตอนดังนี้

1. แนะนำตัวและชี้แจงวัตถุประสงค์ในการรวบรวมข้อมูลกับหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล หัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลวิชาชีพ พร้อมทั้งขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูลและแจกแบบสอบถามการรับรู้สิทธิผู้ป่วยของพยาบาลโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

2. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล และให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อรวบรวมนำไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณหาค่าสถิติตามรายละเอียดต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การรับรู้สิทธิผู้ป่วยของกลุ่มตัวอย่างโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ให้คะแนนเป็น 1 และ 0 คำตอบที่ถูกต้องให้คะแนนเป็น 1 คำตอบผิดหรือไม่ทราบ/ไม่แน่ใจให้ 0 คะแนน วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์ระดับคะแนนการรับรู้สิทธิผู้ป่วยของกลุ่มตัวอย่างโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ
 - 3.1 ระดับการรับรู้สูง หมายถึงคะแนนที่มากกว่า $\bar{X} + S.D$
 - 3.2 ระดับการรับรู้ปานกลาง หมายถึงคะแนนที่อยู่ระหว่าง $\bar{X} \pm S.D$
 - 3.3 ระดับการรับรู้ต่ำ หมายถึงคะแนนที่น้อยกว่า $\bar{X} - S.D$